

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Hogeschool van Amsterdam
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 1025
1000 BA AMSTERDAM

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
34419081

Bijlagen

1

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Datum 31 oktober 2022

Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo master Sport Business & Leadership

Geacht college,

Met de brief van 09/09/2022, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 09/09/2022, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo-masteropleiding Sport Business & Leadership als bekostigde opleiding te verzorgen in Amsterdam.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 10/10/2022, kenmerk 2022/074, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om de hbo-masteropleiding Sport Business & Leadership als bekostigde opleiding te verzorgen in Amsterdam.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag niet voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de Vereniging Hogescholen.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

namens deze,
Directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering

Onze referentie
34419081

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Hogeschool van Amsterdam Voltijd hbo master Sport Business & Leadership Amsterdam	2022/074	10/10/2022

Geachte heer Dijkgraaf,

Op 09/09/2022 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Hogeschool van Amsterdam om de hbo master Sport Business & Leadership als bekostigde opleiding te verzorgen te Amsterdam (brief van 09/09/2022 met kenmerk hc22u0216). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van de Hogeschool van Amsterdam om de hbo master Sport Business & Leadership als bekostigde opleiding te Amsterdam te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

De aanvrager wil de hbo master Sport Business & Leadership (hierna ook: SB&L) in Amsterdam aanbieden. Het gaat om een Engelstalige hbo master in het Croho onderdeel Sectoroverstijgend. De opleiding omvat 60 studiepunten en zal in voltijdvorm worden aangeboden.

De master Sport Business & Leadership is een opleiding op het snijvlak van economie, gedrag en maatschappij en gezondheid. De master is opgedeeld in twee blokken van 20 studiepunten, te weten 'Ontwikkelen en uitdragen van visie en strategie in de sport' en 'Onderzoeken en oplossen van complexe vraagstukken in de sport'. Daarnaast worden vier blokken van elk 5 studiepunten aangeboden, te weten: 'Creëren en innoveren van waarde(n)- en businessmodellen', 'Verbinden en beïnvloeden van beslissers en stakeholders in de sport', 'Aansturen en structureren van bedrijfsvoering van sportorganisaties' en 'Leiden en professionaliseren van mensen in sportorganisaties'. De opleiding is direct toegankelijk voor afgestudeerden van de hbo bacheloropleidingen Sportkunde, Sport Studies, Sportmarketing, Sportcommunicatie of internationale studenten met een bachelorgraad in Sport Management of Sport Business die hogere managementfuncties binnen de sportwereld ambiëren. Afgestudeerden kunnen duurzame veranderingen en benodigde verbeteringen binnen de organisaties in de sportwereld tot stand brengen en verantwoordelijkheid nemen voor het aansturen van complexe processen en voor de professionele ontwikkeling van personen en teams. Afgestudeerden kunnen werken in leidinggevende functies in de sport, doorstromen naar een executive programma op het gebied van sport of promoveren.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie niet aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium a

De aanvrager stelt dat de hbo master Sport Business & Leadership aansluit op een arbeidsmarktbehoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo master Sport Business & Leadership verwijst de aanvrager naar de prognoses voor opleidingstypen zoals deze zijn opgenomen in het AIS van het ROA, interviews met tien stakeholders uit het werkveld (2021), een arbeidsmarktonderzoek door onderzoeksbureau Global Sports Jobs (2022) en een behoeftepeiling onder vijftien stakeholders in de sport (2022). Daarnaast doet de aanvrager ter onderbouwing van de kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte een beroep op een groot aantal bronnen, te weten het 'Nationaal Sportakkoord - Sport Verenigt Nederland' van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Vereniging Nederlandse Gemeenten, Vereniging Sport en Gemeenten en NOC*NSF (2018), de Kamerbrief 'Wetgevingsoverleg Sportbeleid' van de Staatssecretaris van VWS (25 november 2021), de 'Arbeidsmarktmonitor Sport en Bewegen 2020' van Lexnova Marktonderzoek (2021), het advies 'De opstelling op het speelveld' van de Nederlandse Sportraad (2020), de 'Kamerbrief voor commissiedebat sportbeleid' van de Minister van Medische Zorg en Sport (11 juni 2021), de Kamerbrief 'Nederland vitaal en in ontwikkeling' van de Minister van Medische Zorg en Sport (20 mei 2021), de Kamerbrief 'Sportbeleid 2022 en verder' van de Minister van Langdurige Zorg en Sport (24 juni 2022), de 'Human Capital Agenda Sport' van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021), het rapport 'Toekomstverkenning arbeidsmarkt sport en bewegen' van het Mulier Instituut (2021), de 'Sportagenda 2032' van NOC*NSF (2022), een adhesiebetuiging van NOC*NSF (2022) en het 'EU Werkplan voor de Sport' van de Raad voor Europese Ministers van Sport (2020).

De aanvrager beschouwt twee opleidingstypen die zijn opgenomen in het AIS van het ROA als relevant voor de voorgenomen opleiding Sport Business & Leadership, zijnde het opleidingstype master management, bedrijfs- en personeelwetenschappen en het opleidingstype master farmacie en gezondheidswetenschappen. De commissie acht, in tegenstelling tot wat de aanvrager betoogt, het opleidingstype master management, bedrijfs- en personeelwetenschappen onvoldoende relevant. In dit opleidingstype is een zeer groot aantal opleidingen ondergebracht, waarvan de commissie alleen de track Sportbeleid en Sportmanagement binnen de wo master Bestuurs- en organisatiewetenschap verwant acht aan de voorgenomen master.

De commissie acht daarnaast, in afwijking van de aanvrager, het opleidingstype master farmacie en gezondheidswetenschappen onvoldoende relevant. In dit opleidingstype is een zeer groot aantal opleidingen geschaard waarvan de commissie alleen de hbo master Sport- en Beweeginnovatie aanverwant acht aan de voorgenomen opleiding. De commissie constateert dat de beoogde opleiding niet goed past binnen de opleidingstypes van het ROA. Derhalve laat de commissie de prognoses van het ROA buiten beschouwing.

De aanvrager beschrijft dat in het najaar van 2021 15 (inter)nationale sleutelfiguren uit de drie werkveldgebieden binnen de sportwereld (commerciële (sport)bedrijven, sportfederaties/sportorganisaties en overheids- en semi-overheidsinstellingen) zijn bevraagd over de kwaliteiten die worden verlangd van afgestudeerden master Sport Business & Leadership. De aanvrager heeft een overzicht van de namen en functies van de respondenten en de bedrijven waar zij voor werken aangeleverd, maar daarbij is niet aangegeven of de respondenten inzicht hebben in dan wel zeggenschap hebben over het personeelsbeleid. De gespreksleidraad die gebruikt is bij het afnemen van de interviews is als bijlage in het aanvraagdossier opgenomen. De aanvrager heeft in het dossier aangegeven dat de gesproken interviews op verzoek ten kantore van de aanvrager kunnen worden beluisterd, maar zijn niet aan de commissie ter beschikking gesteld en in het dossier zijn slechts enkele citaten uit de interviews weergegeven. De commissie constateert dat de weergave van de interviews in het dossier te summier is om te kunnen verifiëren of de interviews blijken geven van een arbeidsmarktbehoefte. De commissie kent dan ook geen gewicht toe aan deze bron.

De aanvrager heeft verder verwezen naar het arbeidsmarktonderzoek 'Current and future sport management jobs market analysis' van het recruitmentbureau Global Sports Jobs (2022). Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de aanvrager aan de hand van gegevens van de eigen vacaturesite www.globalsportsjobs.com in de periode 2018-2022 en bestaat uit drie delen: huidige banen in Nederland en Europa, toekomstige banen in Nederland en Europa en een enquête onder sportmanagementprofessionals (studenten en afgestudeerden) in Nederland en de rest van de wereld.

De aanvrager beschrijft dat in het eerste deel van het onderzoek in de periode 2018-2022 588 openstaande vacatures zijn geanalyseerd, waarvan 298 op de Europese markt en 290 vacatures op de Nederlandse markt. De vacatureteksten zijn niet bijgeleverd, de zoekmethode is wel beschreven. De vacatures zijn geselecteerd op basis van verschillende criteria zoals een focus op business/management, organisaties in de sportwereld en of de vacature relevant is voor afgestudeerden op het gebied van sportmanagement/sport business met 2-5 jaar werkervaring. In de Nederlandse markt zijn de 290 vacatures verspreid over 47 sportorganisaties in zeven verschillende sectoren van de sportindustrie, van sportretailorganisaties tot sportorganisaties/bonden en organisatoren van grote evenementen. De aanvrager constateert dat uit het onderzoek naar voren komt dat een groot deel van de gevonden vacatures aansluit op het profiel van de beoogde master. De commissie constateert dat de resultaten van het onderzoek die conclusie niet kunnen dragen. Zo is in het onderzoek onder andere aangegeven dat slechts bij 6,5% van de vacatures expliciet een masterniveau (onbepaald of het gaat om hbo of wo) wordt gevraagd en dat nergens expliciet de eis wordt gesteld dat de beoogde werknemer beschikt over een master in Sports Business of Sports Management (p. 9). De commissie concludeert dat het onderzoek valide en deels navolgbaar is, maar dat de vacature-analyse geen blijk geeft van een arbeidsmarktbehoefte aan dit type afgestudeerden.

In het tweede deel van het onderzoek is de groei, verandering en trend van vacatures in de sportwereld in kaart gebracht door middel van een analyse van 2800 vacatures op het Global Sports Jobs platform, gepubliceerd in de periode 2018-2022. De vacatures bevinden zich volgens de aanvrager op managementniveau bij nationale en internationale sport retailorganisaties, sportfederaties, eventorganisaties en sportmarketing/management bureaus. Er is net als in deel 1 van het onderzoek wel inzicht geboden in de onderzoeksmethode en de onderzochte bedrijven en organisaties, maar de vacatureteksten zelf zijn niet aangeleverd. Uit het tweede deel van het

onderzoek komt, zowel in Nederland als in heel Europa, een groeiende vraag naar voren naar hoogopgeleide afgestudeerden van business-georiënteerde opleidingen met een focus op data-analyse en technologie. Bij 82% van de onderzochte vacatures wordt een mastergraad of hoger gevraagd. De aanvrager stelt verder dat uit het onderzoek blijkt dat 84% van de organisaties de digitalisering van werkprocessen versnelt en dat dit vraagt om een herziening van competenties onder werknemers. De aanvrager geeft aan dat het masterprofiel SB&L met het werkveld is ontwikkeld om in deze toekomstige eisen te voorzien. De commissie constateert dat de beoogde opleiding inhoudelijk deels aansluit op de huidige en verwachte toekomstige eisen van het werkveld zoals die uit de vacature-analyse naar voren komen, maar dat data-analyse en technologie slechts een geringe component vormen in het curriculum van de beoogde opleiding. Voorts is de commissie van mening dat ook het tweede deel van het arbeidsmarktonderzoek valide en deels navolgbaar is, waardoor de commissie terughoudend is om veel gewicht toe te kennen aan het onderzoek. Voorts merkt de commissie op dat uit het onderzoek naar voren komt dat de beoogde opleiding slechts deels tegemoet komt aan de in het onderzoek beschreven toekomstige eisen van het werkveld.

Het derde deel van het onderzoek door Global Sports Jobs bestaat uit een online vragenlijst die per email is gedistribueerd onder ontvangers in het netwerk van Global Sports Jobs (N=22.120) om de internationale interesse in de master SB&L te peilen. 78% van de 229 respondenten is volgens het onderzoek potentieel geïnteresseerd om de master SB&L te volgen. De commissie constateert dat deze interessepeiling een indicatie geeft van potentiële instroom in de beoogde opleiding, maar niet van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager heeft in de periode februari tot en met juni 2022 tevens een kwantitatief werkveldonderzoek uitgevoerd om de potentiële arbeidsbehoefte aan afgestudeerden van de master SB&L te peilen. Hierbij is 15 representanten van het werkveld gevraagd naar ontwikkelingen binnen de sector en of zij afgestudeerde masterstudenten met het profiel van de master Sport Business & Leadership zouden willen aannemen. Het onderzoek bestond uit interviews en een online vragenlijst. De opnames van de interviews zijn niet bij het dossier geleverd, maar deze kunnen volgens de aanvrager op verzoek worden beluisterd. Er zijn enkele citaten uit de interviews in het dossier opgenomen. De namen en organisaties van de respondenten zijn in het dossier opgenomen en de vragenlijst (zonder antwoorden) is als bijlage aan het dossier toegevoegd. Alle respondenten hebben zeggenschap over het personeelsbeleid. 10 van de 15 respondenten vinden het beroepsprofiel van de master SB&L zeer aantrekkelijk en 13 van de 15 respondenten geven aan dat het in de toekomst waarschijnlijk tot zeer waarschijnlijk is dat afgestudeerden van de master SB&L een baan krijgen in hun organisatie. De 15 respondenten geven aan bij hun organisaties gezamenlijk per jaar 34 concrete vacatures te verwachten. De aanvrager verwacht dat het daadwerkelijk aantal baanopeningen aanzienlijk groter zal zijn dan het aantal baanopeningen dat uit het werkveldonderzoek naar voren is gekomen. De commissie is van mening dat het werkveldonderzoek valide en navolgbaar is en blijkt geeft van een geringe arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de beoogde masteropleiding.

De aanvrager heeft ter onderbouwing van de kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte verwezen naar het 'Nationaal Sportakkoord - Sport Verenigt Nederland' van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Vereniging Nederlandse Gemeenten, Vereniging Sport en Gemeenten en NOC*NSF (2018). Gedurende de looptijd van het Sportakkoord investeert het Ministerie van VWS circa € 410 miljoen per jaar in sport (p. 11). In het Nationaal Sportakkoord zijn zes ambities geformuleerd (pp. 6-7). De aanvrager acht al deze ambities relevant waar het gaat om de vraag naar meer en hoger gekwalificeerde professionals en met name de ambitie 'Vitale sport- en beweegaanbieders', die is gericht op het financieel en organisatorisch op orde brengen van alle typen sportaanbieders. Het Sportakkoord is vanaf 1 januari 2019 tot 31 december 2021 uitgerold.

Middels de kamerbrief 'Wetgevingsoverleg Sportbeleid' van 25 november 2021 geeft de Staatssecretaris van VWS aan dat hij de aanpak van het Sportakkoord wil behouden en de lokale akkoorden de tijd wil gunnen om in te zetten op passend sport- en beweegaanbod (p. 2). In dit verband herhaalt de staatssecretaris de doelstelling uit het 'Nationaal Preventieakkoord' (2018) dat in 2040 75% van de Nederlanders aan de beweegrichtlijn voldoet. Het Akkoord is inmiddels twee keer verlengd. De commissie is van mening dat uit het Nationaal Sportakkoord volgt dat de Nederlandse rijksoverheid investeert in het uitbreiden en verbeteren van het sportaanbod, maar dat hier niet zonder meer een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen hbo master SB&L uit kan worden afgeleid.

De aanvrager beschrijft dat de 'Arbeidsmarktmonitor Sport en Bewegen 2020' (2021) van Lexnova in opdracht van NOC* NSF de kansen op de arbeidsmarkt voor hbo- en mbo-sportstudenten in kaart brengt. Het rapport geeft onder andere de (verdeling van de) werkgelegenheid en de formatieontwikkeling in de sportsector weer. Het onderzoek is uitgezet onder 1500 werkgevers en ruim 850 mbo- en hbo-gediplomeerden. Uit de 'Arbeidsmarktmonitor Sport en Bewegen 2020' blijkt dat de kansen op de arbeidsmarkt voor zowel mbo- als hbo-studenten stijgen en dat het overgrote deel van de mbo- en hbo-alumni na het afstuderen werk heeft gevonden (p. 8). Uit het rapport blijkt verder dat de formatieomvang per aanstelling stijgt en dat er een verbreding van de markt voor sport en bewegen zichtbaar is. De totale formatie van sport- en beweegfuncties is de afgelopen jaren (10%) gegroeid - ook binnen commerciële organisaties en de verwachting op basis van de monitor is een verdere groei. Ondanks dat het onderzoek tijdens de coronacrisis heeft plaatsgevonden verwachten werkgevers volgens de aanvrager de komende vijf jaar een sterke uitbreidingsvraag (p. 12). De aanvrager stelt dat uit het onderzoek volgt dat het vinden van een sportgerelateerde baan door 31% van de hbo-gediplomeerden als gemakkelijk wordt ervaren en dat 73% van hen na drie maanden een eerste sportgerelateerde betrekking heeft gevonden (p. 12). De commissie concludeert met de aanvrager op basis van deze gegevens dat de verwachte en gerealiseerde groei in het aantal formatieplaatsen van sport- en beweegfuncties een positieve indicatie biedt van een arbeidsmarktbehoefte aan hogeropgeleide afgestudeerden van sportopleidingen. Uit de 'Arbeidsmarktmonitor Sport en Bewegen' volgt echter niet dat het specifiek een behoefte aan afgestudeerden met het profiel van de beoogde hbo masteropleiding betreft.

De aanvrager beschrijft dat de Nederlandse Sportraad eind 2020 een advies heeft uitgebracht over de organisatie en financiering van de sport: 'De opstelling op het speelveld'. De Nederlandse Sportraad constateert dat de organisatie en financiering van de sport in Nederland een historisch gegroeid, organisch geheel is. In de sportbranche werken meer vrijwilligers dan professionals en dat beperkt volgens het advies de slagkracht binnen de sport (p. 13). De aanvrager stelt dat het advies 'De opstelling op het speelveld' een stimulans is om het arbeidsmarktbeleid en de werkgelegenheid in de gehele sportbranche te verbeteren. De Nederlandse Sportraad constateert een ontbreken van interdepartementale en intersectorale samenwerking in de sportbranche (p. 13). In haar advies onderscheidt de Nederlandse Sportraad vier randvoorwaarden waaraan de toekomstige organisatie en financiering van de sport moet voldoen. Eén daarvan is 'professionalisering en versterking van de arbeidsmarkt' (p. 22). In het plan van aanpak gericht op een toekomstbestendige sport onderscheidt de Nederlandse Sportraad volgens de aanvrager drie onderdelen: versterking en professionalisering, ontwikkeling sport- en beweegaanbod en samenwerking met andere branches. De aanvrager is van mening dat op basis van het beroepsprofiel de afgestudeerde MSBL'er op alle drie de onderdelen een waardevolle bijdrage kan leveren. De commissie is met de aanvrager van mening dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding zouden kunnen bijdragen aan de versterking en professionalisering van het sport- en beweegaanbod. Dit biedt een indicatie van een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte.

In het hierboven besproken advies 'De opstelling van het speelveld' van de Nederlandse Sportraad wordt gesteld dat professionalisering een impuls krijgt als de arbeidsmarkt in de sport

verder aantrekt (p. 39). In de 'Kamerbrief voor commissiedebat sportbeleid' van 11 juni 2021 deelt de Minister voor Medische Zorg en Sport recente ontwikkelingen, waaronder de gevolgen van de coronacrisis en schetst ze voorzichtige contouren van de toekomst van sport in Nederland. De coronacrisis heeft het belang van sport en bewegen duidelijk gemaakt: sport en bewegen zouden voor iedere Nederlander een wezenlijk onderdeel moeten zijn van zijn of haar leven (p. 1). De coronacrisis heeft volgens de Kamerbrief ook aangetoond dat ondernemende sportaanbieders veerkracht en creativiteit hebben en met vertrouwen richting de toekomst kijken (p. 2). Door corona is de kloof verscherpt tussen degenen die actief zijn en degenen die te weinig sporten en bewegen. Om deze kloof te dichten is blijvende investering in de sport nodig (p. 2). Als aanzet hiertoe ondertekenden zeven bewindslieden, namens vijf departementen daartoe op 20 mei 2021 al de Kamerbrief 'Nederland vitaal en in ontwikkeling' om aan te geven dat het tot dan toe gefragmenteerde beleid niet voldoende zal zijn om het doel '75% van de Nederlandse bevolking voldoet in 2040 aan de beweegrichtlijnen' van het 'Nationale Preventieakkoord' van 2018 te behalen (p. 1). In de 'Kamerbrief voor commissiedebat sportbeleid' van 11 juni 2021 voegt de Minister hieraan toe dat 'professionalisering van de sportsector en meer specifiek het menselijk kapitaal zoals dat in de 'Human Capital Agenda Sport' wordt vormgegeven, van groot belang is (p. 2, zie hieronder). In de Kamerbrief 'Sportbeleid 2022 en verder' (24 juni 2022) sluit de Minister voor Langdurige Zorg en Sport aan bij de eerdergenoemde Kamerbrieven. Ze geeft aan dat ze gaat werken aan drie golfbewegingen. De eerste golfbeweging met de titel 'Een sterke sportsector met gelijke kansen begint vandaag' is gericht op extra inzet om de kwaliteit, toegankelijkheid en veiligheid van de sector te vergroten (p. 2). Om hier meteen een start mee te maken geeft de Minister een impuls van 5 miljoen met name voor extra professionals en om arbeidsmarktvaagstukken in de sportsector aan te pakken (p. 3). Tevens investeert de Minister 10 miljoen in de lopende aanpak van het Nationaal Sportakkoord (p. 5). De derde golf is gericht op 'Duurzaam sporten en bewegen' (p. 6). Dit is volgens de aanvrager één van de aandachtspunten van de afgestudeerde MSBL'er. De aanvrager stelt dat professionalisering als voorwaarde en oplossing wordt gezien voor verdere ontwikkeling van de sport- en beweegbranche. De aanvrager concludeert op basis van de Kamerbrief van 24 juni 2022 dat behoefte bestaat aan sportprofessionals die kunnen bijdragen aan de ontwikkeling en inrichting van duurzame sport(gerelateerde)organisaties, daar op professionele wijze leiding aan kunnen geven en effectief en onderzoekend kunnen omgaan met bijbehorende complexe vraagstukken. Afgestudeerden van de voorgenomen opleiding voldoen volgens de aanvrager aan deze eisen. De commissie is van mening dat de genoemde bronnen het belang van sport onderstrepen en dat afgestudeerden van de master SB&L kunnen bijdragen aan verdere professionalisering van de sport. De commissie constateert dat deze bronnen een indicatie opleveren van een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte.

De aanvrager beschrijft dat in de 'Human Capital Agenda Sport' (2021) wordt aangegeven dat de sportsector in het afgelopen decennium qua omvang van (met name) betaalde krachten aanzienlijk is gegroeid (p. 1). Het gaat om een stijging van 56.000 arbeidskrachten in 2008 naar 82.000 arbeidskrachten in 2019. In de 'Human Capital Agenda Sport' wordt verder gesteld dat kwalitatief hoogwaardig menselijk kapitaal een voorwaarde is om de sportsector verder te professionaliseren (p. 1). De aanvrager is van mening dat afgestudeerden van de master SB&L voldoen aan deze kwalificatie. De definitie die de 'Human Capital Agenda Sport' van de sportsector geeft is minder breed dan die van de aanvrager en omvat sportverenigingen, sportaccommodaties, overkoepelende organisaties, zwembaden, sport in de wijk, de overheid en ondernemende sportaanbieders. De aanvrager stelt verder dat van de aanbevelingen die in de 'Human Capital Agenda Sport' worden gedaan de verdere professionalisering van mensenkracht in de sport en de samenwerking met andere sectoren van belang zijn. Afgestudeerden van de master Sport Business & Leadership kunnen volgens de aanvrager 'sportorganisaties leiden en professionaliseren' en 'beslissers en stakeholders in de sport beïnvloeden en verbinden'. De aanvrager geeft tevens aan dat bij de samenwerking met andere sectoren het van belang is dat de professional kan handelen vanuit verschillende perspectieven en kan samenwerken in een multidisciplinair netwerk. Dit laat volgens de aanvrager een behoefte aan afgestudeerden op

masterniveau zien. De commissie is met de aanvrager van mening dat afgestudeerden van de master SB&L kunnen bijdragen aan de verdere professionalisering van de sportsector.

De aanvrager verwijst voorts naar het rapport 'Toekomstverkenning arbeidsmarkt sport en bewegen' van het Mulier Instituut (2021), waarin de verwachtingen en perspectieven voor 2020-2030 in kaart worden gebracht van de arbeidsmarkt sport en bewegen. In het rapport wordt gesteld dat de sector sport en bewegen groeit, diverser wordt en te maken heeft met hogere eisen aan de geleverde kwaliteit (p. 12). De oplopende kwaliteitseisen vragen volgens de aanvrager om professionalisering van de sport. Dit uit zich ten dele in de groei van betaald werk in de sector. In het rapport wordt onderscheid gemaakt tussen een brede definitie van de arbeidsmarkt sport en bewegen, waarbij alle werkenden in de sector sport plus de werkenden met een sportberoep buiten de sector sport zijn opgenomen, en de nauwe definitie waarbij alleen werkenden in de sector sport zijn opgenomen (p. 18). Volgens het rapport zijn in de laatste decennia de bekwaamheidseisen in de sector sport en bewegen hoger geworden en heeft de arbeidsmarkt sport en bewegen behoefte aan breed en flexibel inzetbare professionals (p. 6). Het rapport geeft wel aan dat er verhoudingsgewijs meer mensen met een hoger opleidingsniveau in de sector sport en bewegen werken in 2019 dan in 2008 (p. 21). De aanvrager is van mening dat de master Sport Business & Leadership de verbindende schakel vormt in de ontwikkeling naar meer hoger opgeleiden in de sector sport en bewegen. Daarnaast komt uit het rapport naar voren dat de omvang van de arbeidsmarkt volgens de brede definitie de komende jaren naar verwachting zal blijven stijgen. De omvang volgens de nauwe definitie blijft naar verwachting daarentegen grotendeels stabiel. Hierdoor zou volgens het Mulier Instituut het gat in omvang tussen beide definities verder groeien, hetgeen inhoudt dat relatief meer mensen met een sportberoep buiten de klassieke sportsector werkzaam zullen zijn in de komende jaren (p. 74). De commissie is van mening dat deze bron geen blijk geeft van een specifieke arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo master SB&L.

De aanvrager beschrijft dat uit de 'Sportagenda 2032' blijkt dat de ambitie van NOC*NSF is om van Nederland in 2032 het sportiefste land ter wereld te maken (p. 2). NOC*NSF constateert dat het Nederlandse sportlandschap verrijkt is met ondernemende sportaanbieders en dat sport steeds meer hybride (in samenwerking met commerciële aanbieders en het bedrijfsleven) georganiseerd en beoefend wordt (p. 4). Om het sportiefste land ter wereld te worden heeft NOC*NSF negen streefdoelen geformuleerd (p. 7). Doorslaggevend voor het halen van de streefdoelen zijn zes kritische succesfactoren. Bij twee daarvan kunnen afgestudeerden van de master SB&L volgens de aanvrager op basis van het beroepsproefiel een cruciale rol spelen: 'kwaliteitsverbetering in de sector' en 'samenwerking met andere sectoren'. De aanvrager heeft tevens een adhesiebetuiging van NOC*NSF als bijlage bij het dossier toegevoegd. In de adhesiebetuiging wordt positief op de komst van de master gereageerd en aangeboden om mee te denken over het curriculum van de opleiding. De commissie is van mening dat noch de 'Sportagenda 2032' noch de adhesiebetuiging van NOC*NSF blijk geven van een specifieke arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen master Sport Business & Leadership. De commissie komt tot deze conclusie, omdat uit deze bronnen niet naar voren komt dat kwaliteitsverbetering in de sector en samenwerking met andere sectoren vraagt om afgestudeerden van de hbo master SB&L.

De aanvrager heeft ten slotte verwezen naar het 'EU Werkplan voor de Sport' van de Raad voor Europese Ministers van Sport (2020). De aanvrager beschrijft dat het 'EU Werkplan voor de Sport' een van de belangrijkste documenten op het gebied van sportbeleid is van de EU. Het richt zich op de belangrijkste activiteiten van de Unie op dit gebied en fungeert als sturingsinstrument voor de bevordering van de samenwerking tussen de EU-instellingen, de lidstaten en belanghebbenden in de sportsector. In december 2020 heeft de Raad van Europese Ministers van Sport zijn goedkeuring gegeven aan inmiddels het vierde Werkplan voor de Sport. Naast investeringen in sport en gezondheidsbevorderende lichaamsbeweging zijn andere belangrijke actieterrains de

prioriteit die wordt gegeven aan vaardigheden en kwalificaties in de sport door middel van uitwisselingen van beste praktijken en het opbouwen van kennis, de bescherming van integriteit en waarden, alsmede de sociaaleconomische en de milieudimensie van sport. De aanvrager is van mening dat het beroepsprofiel van de voorgenomen opleiding aansluit op deze prioriteiten. De commissie concludeert dat in het 'EU Werkplan voor de Sport' met name wordt gewezen op de maatschappelijke waarde van sport, maar dat uit de bron geen specifieke arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo master Sport Business & Leadership kan worden afgeleid.

De commissie concludeert op grond van het voorgaande dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat er een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de master Sport Business & Leadership bestaat. De commissie overweegt daarbij dat ROA's prognoses per opleidingstype niet representatief zijn voor de beoogde opleiding en dat de geringe kwantitatieve arbeidsmarktbehoefte die uit het werkveldonderzoek naar voren komt in samenhang gezien met de indicaties van een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte die uit verschillende bronnen naar voren komen onvoldoende concreet zijn om te kunnen vaststellen dat sprake is van een specifieke arbeidsmarktbehoefte aan deze afgestudeerden. De aanvraag voldoet niet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 09/09/2022 is op de website van de CDHO kennisgegeven van het voornemen van de Hogeschool van Amsterdam om de hbo master Sport Business & Leadership in Amsterdam aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

De aanvrager geeft aan dat er voorafgaand aan de indiening van de aanvraag gesprekken zijn gevoerd met de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen ten aanzien van de bestaande hbo master Sport- en Beweeginnovatie. De aanvrager geeft aan dat deze Nederlandstalige master zich richt op innovatie in de beweegsector en het opleiden van ergotherapeuten, fysiotherapeuten, ALO'ers en sportkundigen. Het resultaat van deze gesprekken is volgens de aanvrager positief: de Hogeschool van Amsterdam zal met de master SB&L in oprichting onderdeel worden van het Sportmastercollectief waar ook de hbo masters Lichamelijke Opvoeding & Sportpedagogiek van de Christelijke Hogeschool Windesheim, Healthy Ageing Professional van de Hanzehogeschool Groningen en Fontys Hogescholen deel van uitmaken. Ook met de Universiteit Utrecht is contact opgenomen inzake de track Sportbeleid en Sportmanagement binnen de master Bestuurs- en Organisatiewetenschap. De Universiteit Utrecht heeft aangegeven geen zienswijze te zullen indienen.

De commissie bepaalt het verwante opleidingsaanbod door vast te stellen welke bestaande opleidingen inhoudelijk sterk met de voorgenomen opleiding overeenkomen en opleiden tot (min of meer) dezelfde beroepen (uitstroomprofiel(en)). Bij de inhoud wordt door de commissie gekeken of de kennisgebieden en vaardigheden die in het curriculum van de voorgenomen opleiding zijn opgenomen overlap vertonen met de bestaande opleidingen. Voorts kijkt de commissie naar de instroomdoelgroep die de opleiding bedient. Ten slotte is voor de beoordeling van het verwant aanbod van belang om welke onderwijsvariant (voltijd, deeltijd of dual) het gaat.

De aanvrager stelt dat de voorgenomen master Sport Business & Leadership uniek is. Er is volgens de aanvrager in Nederland geen aanbod op masterniveau dat vergelijkbaar of concurrerend is met de voorgenomen opleiding vanwege de internationale business- en leiderschap georiënteerde focus van de master. De aanvrager is van mening dat twee opleidingen aanverwant zijn aan de master Sport Business & Leadership, te weten de hbo master Sport- en Beweeginnovatie van de Hogeschool Arnhem en Nijmegen en de wo master Bestuurs- en Organisatiewetenschap vanwege de daarin opgenomen track Sportbeleid en Sportmanagement van de Universiteit Utrecht.

De commissie deelt de mening van de aanvrager dat er in Nederland geen sterk verwante hbo masters op het gebied van business en leiderschap binnen de sportwereld bestaan. De commissie acht de volgende opleidingen aanverwant aan de beoogde hbo master Sport Business & Leadership: de hbo masters Sport- en Beweeginnovatie van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en Performance, Sport and Health van de Hogeschool van Amsterdam (nog geen instroomgegevens bekend aangezien de opleiding op 01/09/2022 van start is gegaan) alsmede de wo master Bestuurs- en Organisationswetenschap, track Sportbeleid en Sportmanagement van de Universiteit Utrecht. De commissie acht opleidingen aanverwant als zij raakvlakken vertonen met de hbo master Sport Business & Leadership, maar ofwel hun studenten voor andere beroepen opleiden ofwel hun programma's niet substantieel overlappen met de beoogde opleiding. De commissie merkt op dat zij de hbo master Performance, Sport and Health als aanverwant beschouwt, omdat deze opleiding een andere inhoud heeft dan de voorgenomen opleiding: de hbo master Performance, Sport and Health is gericht op verwerving van bekwaamheden in integraal en interprofessioneel gezondheids- en prestatie management, preventie van fysieke en mentale gezondheidsklachten, praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek en innovatie.

De aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. Er zijn geen (aan)verwante onbekostigde opleidingen. De instroom in de aanverwante bekostigde master Bestuurs- en Organisationswetenschap is over het algemeen vrij stabiel te noemen, alleen de instroom in de deeltijdopleiding Sport- en Beweeginnovatie is na 2018/2019 sterk afgenomen. De kanttekening moet bovendien geplaatst worden dat de instroomgegevens van de master Bestuurs- en Organisationswetenschap de gehele opleiding betreffen en niet louter van de track Sportbeleid en Sportmanagement (zie Tabel 1).

Tabel 1. Instroom in het aanverwante bekostigde aanbod

Opleiding	Instelling	'17- '18		'18- '19		'19- '20		'20- '21		'21- '22			
		vt	dt du	vt	dt du	vt	dt du	vt	dt du	vt	dt du		
M Bestuurs- en Organisationswetenschap (60446)	Universiteit Utrecht (21PD), Utrecht	158	24	156	25	153	25	168		177			
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen				51		24	30	17	21	14		
Totaal		158	0 24	156	51	25	153	24	25	198	17 0	198	14 0

Bron: DUO

De aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van drie onderzoeken, te weten een kwantitatief onderzoek onder huidige studenten van Sport Business bachelors aan de Hogeschool van Amsterdam, interviews met opleidingsmanagers van andere sportgerelateerde bacheloropleidingen en een instroomonderzoek door onderzoeksbureau Global Sports Jobs. De aanvrager wil met het oog op de te bieden kwaliteit van de opleiding een instroombeperking instellen van 30 studenten in het eerste studiejaar en 60 studenten in de daaropvolgende jaren. De commissie acht deze prognose realistisch.

De commissie heeft bij criterium a geconstateerd dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat de voorgenomen opleiding Sport Business & Leadership aansluit op een arbeidsmarktbehoefte. Derhalve heeft de aanvrager evenmin aangetoond dat er ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in Amsterdam heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er geen ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo master Sport Business & Leadership te realiseren. De aanvraag voldoet niet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

Advies aan de NVAO over de naamkeuze en Croho indeling

De commissie heeft geconstateerd dat de voorgenomen opleiding dermate afwijkt van het bestaande verwante opleidingsaanbod, dat dit de keuze voor een andere naam rechtvaardigt.

Daarnaast heeft de commissie geconstateerd dat de aanvrager de hbo master Sport Business & Leadership in het Croho onderdeel Sectoroverstijgend wil indelen. De commissie is van mening dat de voorgenomen hbo master Sport Business & Leadership aansluit op een aantal bestaande bacheloropleidingen die in het Croho onderdeel Gedrag en Maatschappij zijn ondergebracht. Omwille van de transparantie van het opleidingsaanbod adviseert de commissie om de voorgenomen opleiding in het Croho onderdeel te laten registreren waar ook de bacheloropleidingen zijn ingedeeld die toegang bieden tot de voorgenomen master.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs



drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naamkeuze en Croho indeling

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekeizers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekeizers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.